

ifjor, var det ogsaa for enkelte Kommuner 60,000 Kr. Jeg siger, at det er forbausende, og det glæder mig, at den høitærede Finansminister er til Stede, thi han kjender denne Sags Historie formentlig bedre end nogen Anden fra Begyndelsen af, og indtil det Hele her ligger i Noderi. Han maa kunne give os værdifulde Dplysninger om, hvorledes overhovedet Umtsraadet har kunnet mene, at det havde Bemyndigelse til, fordi Sognebestyrelserne i en Svindelperiode — havde jeg nær sagt — havde engageret sine Kommuner paa den Maade, at give Tilladelse til Optagelsen af saa trykkende Laan for disse Kommuner, af hvilke mange maaske ere fattige og i alt Fald i mange Læder vilde faae det at føle. Jeg gad vide, af hvilken Grund, naar vi se bort fra Historien her, Kommunerne mellem Randers og Grenaa for en Mennefskaalder har maattet paadrage sig saa store Byrder aarlig til Renter og Afdrag for Opnaaelsen af et Gode, der er falden de fleste andre Kommuner her i Landet i endnu bedre Egne til Del uden et eneste Offer. At de have gjort det, og at deres Bestyrelse har været villig til at gjøre det, som jeg siger, at de ville komme til at bøde for, og at hele Forretningen har kunnet være anlagt saa ufundt, og at de have kunnet faae vore kommunale Autoriteters og navnlig Regjeringens Sanktion paa de vedkommende Love og de derefter af dem udstedte Koncessioner, anser jeg for meget beklageligt. Vi have i Nar og Dag kjendt de Kalamiteter, som her skulle jenvæd ved disse Laan eller i alt Fald ordnes ved Lov. Vi havde det for et Par Gange i Finansudvalget ifjor. Jeg skal ikke komme dybere ind derpaa, men jeg nævner dog den Tro, at det var hele Finansudvalgets Mening, at Regjeringen, der meget godt vidste, hvordan det stod til, burde have benyttet Samlingen ifjor, da den jo havde saa velvillige Folk til sin Tjeneste, til at opnaa fornøden Bemyndigelse til at skride frem paa den Bane. Naar jeg siger: hele Finansudvalget, vil jeg dog sige, at det ikke er ganske sikkert, at jeg deri har Ret, men i alt Fald for mit personlige Vedkommende vil ingen af Finansudvalgets Medlemmer negte, at jeg værgede mig min Stilling, for her lige overfor et saadant Tilfælde at kunne staa med et bestemt Net mod Realiteten. Hvad der nu end er sket i Finansudvalget, er dog underordnet, det har ikke Kompetence til at give Bemyndigelse i nogen Retning for Rigsdagen, men anderledes forholder det sig med, hvad der er sket her i Salen. Dengang de vedtoge Finansloven hørte jeg nok, at en af Sovedgrundene hvorfor de gav den nuværende Regjering en Finanslov, var for at binde Regjeringen. Det blev sagt faaledes, at det var for at binde Regjeringen. Kort efter læste jeg om de mange hundrede Tusinde Kroner til Sjælland, af hvilke dette Forslag nu igjen er fremgaaet. Det er et interessant Studium; jeg skal ikke forfølge det videre, men det interesserer mig, at de

ærede Herrer ogsaa i dette Kapitel have naaet deres Bønsigt. Jeg kunde have ønsket, hvis jeg fra mit Mindretalsstandpunkt kan have noget Ønske i den Henseende, at de Herrer vilde have frembragt en klar og tydelig Redegjørelse for, hvorledes det er gaaet med denne Sag fra 1873 og til denne Dag, for at vise, hvorledes Regjeringens Stilling har været, hvor letfindig — undskyld jeg bruger dette Ord — Kommunerne Bestyrelses Stilling har været, og hvorledes Folkethingets Stilling har været i den senere Tid, da dette Spørgsmaal er kommet frem i Folkethinget, for at vi Alle kunne lære at vogte os for en lignende Skade i Fremtiden, og ogsaa for at kunne lægge Ansvar for de uheldige Følger af hele denne Sag der, hvor det er at finde. Jeg vil antage, at en saadan Fremgangsmaade aldeles afgjort laa i det høitærede Forhandlingspartis Politik. Jeg har imidlertid der, som saa tidt, læst feil. Forhandlingspolitikken bestaar altsaa i ikke at forhandle. Jeg høier mig naturligvis for de høitærede Herrer's Beslutning, for det ærede Mertsals Bestemmelser. Jeg arbejder med under de Forhold, som de Herrer ville, at vi skulle arbejde under her i Thinget, og sige de Stop til Arbejdet, maa vi ogsaa stoppe.

Formanden (Krabbe): Skjøndt jeg i og for sig ikke har Noget at paatale ved det ærede Medlems Udtalelser, foranledige hans Indlednings- og Slutningsbemærkninger mig dog til den Bemærkning, at, medens jeg ved Finanslovens første Behandling fandt det efter Omstændighederne i Sagens Løb og paa Grund heraf tilstedeligt at gjøre en Undtagelse fra, hvad der ellers er Regel her, nemlig at de indbyrdes Partiforhold i Thinget, og hvad der er foregaaet i Noder udenfor Thinget, ikke føres ind i Thingets Forhandlinger, tror jeg, at det hverken fremdeles vilde være i vore Forretningers Løb, ei heller derefter tilstedeligt at vedblive med denne Undtagelse, og jeg skulde derfor advare ærede Medlemmer inod saadanne Afveie for Forhandlingen.

Bille: Da i sin Tid Lovforslaget angaaende Koncession paa disse Jernbaner, først Randers-Grenaa Banen og senere Aarhus-Nyborg Banen, forelaa for Rigsdagen, havde der været al Opfordring for de ærede Herrer, der dele den Anskuelse, der nys blev udtalt af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Verg), til stærkt at gjøre den gjældende. Da var det Tidspunktet, hvor Rigsdagen var kaldet til at gjøre sin Stemme gjældende og til at lægge sit store Lod i Bøgtstaaen, for at advare de paagjældende Egne af Landet imod at indlade sig paa, hvad der idag er blevet betegnet som „letfindige“ Jernbaneforetagender. De paagjældende Egne betragtede dengang disse Jernbaner næsten som Bølfærdsager for sig, og den, som nærede nogen